

BOP Eş Başkanının, Asıl Başkan Ziyareti

İçeriği Yazan: [Mehmet ÇAĞIRICI](#) [1] Zaman: Cum, 24/05/2013 - 11:26

Yazar Bloğuna Ekle: Yazarlar Bloğunda Görünmesin

Başbakan Erdoğan'ın geçen hafta 16-21 Mayıs arası süren beş günlük ziyareti, nasıl değerlendirilmeli? AKP hükümeti, önde gelen siyasetçiler, yandaş basın bu ziyareti büyük bir başarı olarak gösterirken, muhalefet ise eleştirdi.

Bizce, bir ziyaretin başarısı; hedefleriyle, elde ettikleri arasındaki farkın olup olmadığı ile ölçülmelidir. Erdoğan'ın ABD ziyaretindeki beklentilerini ve hedeflerini beş noktada toplamak olanaklıdır:

- Bir Başbakan olarak, kanlı bir terör saldırısına uğrayan Reyhanlı vatandaşlarına borçlu olduğu **ziyaretten kaçmak**;
- Yine bir Başbakan olarak, 19 Mayıs resmi törenlerinden **kaytarmak**;
- Artık fiyaskoyla sonuçlanacağı iyice belli olan Suriye politikasına **asıl** Başkandan destek aramak;
- Tek taraflı olarak yürüttüğü Irak politikasında, **asıl** Başkan Obama'nın onayını almak;
- Planlanan ABD ve AB arasındaki serbest ticaret antlaşmasına Türkiye'yi de katmak;
- Adına "Çözüm" süreci dediği PKK ile yaptığı ortaklık ve ülkeyi bölünmeye götürebilecek "Yeni" Anayasa süreci için **asıl** Başkandan **yol haritası** almak.

Elimizde Başbakan Erdoğan'ın ABD ziyaretinin beklentileriyle ilgili altı konu var. Şimdi bu ziyareti, bu beklentilerin yerine gelip gelmemesi bağlamında değerlendirebiliriz.

Resmi rakamlara göre; 51 masum canın kurban verildiği, yüzün üstünde yaralının olduğu, yüzbinlerce liralık maddi hasarın meydana geldiği vahşi terör saldırısında Başbakan Erdoğan'ın, özellikle bu terör olayına kendi Suriye politikasının sorumlu olması nedeniyle Reyhanlı halkına en azından bir baş sağlığı ziyareti yapması gerekirdi. Reyhanlı ve Hataylı yurttaşlarımızın sert protestosundan korkan Başbakan Erdoğan, bu sorumluluktan kaçmak için ABD ziyaretini bahane etti.

Yıllardır, her defasında Ulusal Kurtuluşumuzun resmi törenlerinden kaçmak için bir bahane bulup yurt dışına kaçan Başbakan Erdoğan; bu kez de ABD ziyaretini, "arazi olmak" için kullandı. Başta gençlerimiz olmak üzere, milyonlarca vatandaşımız bu sene 19 Mayıs'ı büyük bir coşku ile anarken, aynı zamanda 75 milyonun temsilcisi olması gereken Başbakan Erdoğan ise Amerika'da basit bir toplantının açılışında konuşuyordu.

Gelelim Başbakan Erdoğan'ın ABD ziyaretindeki siyasi programına..

Önce Başbakan Erdoğan'ın; ABD resmi makamları tarafından askeri törenle karşılandığını, Erdoğan'a A tipi protokolün uygulandığını, özel konuklara ait bir mekânda ağırlandığını belirtmeden geçmeyelim. Fakat bizce önemli olan, başta da söylediğimiz gibi, ziyaretten beklentiler için elde edilen siyasi sonuçlardır. Çünkü bu şaşıaali ve göstermelik ilgiler; çoğu zaman diplomaside, **olumsuz sonuçları** gizlemek için kullanılır.

Suriye konusunda ABD'nin duruşu; daha Erdoğan'ın ABD ziyaretine başlamadan 10 gün önce, ABD Dışişleri Bakanı Kerry'nin Rusya'da Putin ve Lavrov ile yaptığı görüşmelerde belli olmuştu. Bu

Sosyal Medya: [Facebook](#) | [Twitter](#)

görüşmelerde Rusya ve ABD, Suriye’de artık **Esad’sız çözümü gündemden düşürerek** Esad’ ılı bir çözümünden yana tavır almış; her iki taraf ta Mayıs ayı sonunda Suriye’de **barışçı** bir çözüm için 2. bir **Cenevre konferansının** düzenlenmesinde mutabakat sağlamışlardır.

Ya Başbakan Erdoğan dünya siyasetinden fazla bir şey anlamadığından ya da BOP Eş başkanı olma sıfatıyla kendi iradesini bir biçimde **asıl** Başkan Obama’ya kabul ettirebileceği inancının getirdiği saflıktan olacak; her nedense, öyle sanıyorum ki Erdoğan, Obama ile yaptığı görüşmelerde, eğer ABD de aktif desteklerse, Suriye’ye **askeri müdahaleden** yana olan bir duruşu dile getirdi! Çünkü Erdoğan’ın ABD ziyaretinden daha bir iki gün önce, ABD basınına bu yönde resmen açıklama yapmıştı! Gerçi sonradan, sanırım ABD tarafının isteği üzerine bu açıklama yalanlandı. Ama biz Türkler, ülkemizin Başbakanının Suriye politikasını iki seneden fazla bir süreden beri yakından tanıyoruz. Ve herkes, Erdoğan’ın Suriye ve Esad ile ilgili niyetinin bu yönde olduğunu çok iyi bilmektedir.

Perşembenin gelişi, çarşambadan bellidir. Bu konuda **eş** Başkan’ın **asıl** Başkan Obama’dan aldığı yanıt ta en az iki hafta öncesinden zaten bellidir. Yani Obama’nın Erdoğan’a yanıtı, sadece malumu ilanı olacaktır. Malum olan ise iki hafta önce Karry’nin Putin ile yaptığı görüşmeden çıkan 2. Cenevre Konferansı, yani Suriye konusunda barışçı çözümün artık kesin olmasıdır.

Öte yandan Erdoğan’ın Reyhanlı terörüne kayıtsız ve duysız kalışı, Obama’nın da pek te hoşuna gitmemişe benzemiyor. Çünkü devrimci Hacker grubu **redhack’in** ele geçirdiği Jandarma istihbarat raporlarının da ortaya koyduğu gibi, Suriye’de ve artık ülkemizin Suriye sınır boyunda da aktif faaliyet gösteren isyancı örgütlerden el Kaide uzantısı olarak görülen **el Nusra** adlı örgüt, **asıl** BOP Başkanı Obama’yı da rahatsız etmektedir.

BOP **asıl** Başkanı Obama’yı asıl daha çok rahatsız eden ise Başbakan Erdoğan’ın Irak politikası olmuştur. Çünkü Ankara hükümeti, ABD’nin arzusu hilafına çoktan Irak merkezi Maliki hükümeti ile arayı bozmuş; Kuzey Irak Barzani Kürt bölgesi ile de can ciğer kuzu sarması olmuştur.

ABD’nin şimdiki Ortadoğu’daki politikasının birinci amacı, İran’ı olabildiğince soyutlamaktır. Oysa Başbakan Erdoğan’ın Barzani dostluğu ve merkezi Irak hükümetine olan düşmanlığı, ister istemez Irak’ı bütünüyle İran’ın kucağına itmektedir. Dolayısı ile bu politika şimdiki ABD’nin emperyalist çıkarlarına aykırı düşmektedir. Erdoğan bu politikayı, antiemperyalist olduğu için yapmıyor elbette; tam tersine Erdoğan bu politikayı, ABD’nin, emperyalizmin bir taşeronu olarak hem bölgede güçlenmek hem de kendi kişisel ihtirası olan büyük bölgesel lider olma kompleksini tatmin etmek için uyguluyor.

İşte bu bağlamda her iki taraf arasında çıkarlar çelişiyor; ABD Başkanı Obama, İran’ın yalnızlaştırılması için Erdoğan’dan Irak merkezi hükümetini daha fazla kızdırmaması gerektiğini, ona göre politika yapılmasını talep ediyor. Kısaca, Erdoğan’ın Irak politikası da Suriye politikasında olduğu gibi, efendisin nezdinde çıkmaza girmiş görünüyor.

Planlanan ABD ve AB arasındaki serbest ticaret antlaşmasıyla ilgili olarak Türkiye’nin de bir ulus devlet olarak bu anlaşmaya dâhil edilmesi konusunda, henüz resmi bir açıklama olmamasına rağmen sonucu tahmin etmek çok da zor değil! AB kapısında bile kırk yıl bekletip, sonra da “Gümrük Birliği” antlaşmasıyla Türkiye’yi adeta bir iç Pazar halinde ele geçirmiş iken, şimdi hangi aptal emperyalist bir kuruluş, bu ülkeyi bağımsız ve egemen ulusal bir güç olarak böyle bir anlaşmaya katabilir ki?

“Barış” süreci, yani AKP-PKK ortaklığı ile ilgili olarak, Başbakan Erdoğan’ın siyasi şefinden herhangi bir itirazın, duyacağını hiç sanmıyorum. Çünkü bu projenin fikir babası zaten onlardır. Bu konuda sadece bu projenin uygulanmasında teknik ve taktik sorunlar üzerinde tartışılma ihtimali yüksektir.

Nitekim BOP eş başkanı Erdoğan ile BOP **asıl** başkanı Obama arasında “Barış” süreci ve de “Yeni” anayasa ile ilgili belli tartışmaların yapıldığına dair belli belirtiler de var. En başta 2014 yılı için 3+8+11 formülü ile sunulan üç seçim yapılma ihtimali olmasının AKP’lilerce ilan edilmesidir. Bu seçim formülü bize, gerek PKK’nın meşrulaştırılması veya siyasallaştırılması gerek se “yeni” anayasanın gerçekleştirilmesi konularında belli bir **taktiksel değişiklik** yapıldığını göstermektedir.

Çünkü şimdiye kadar AKP ve Erdoğan, “yeni” anayasa konusunda meclisteki uzlaşma komisyonunu

durmadan çalışmaların biran önce bitirilmesi için sıkıştırıyordu. Öyle ki Erdoğan, uzlaşma komisyonunun çalışmaların sonu olarak ilk önce geçen yılın sonuna işaret etmiş; sonra Mart 2013 sonu, daha sonra 23 Nisan 2013 ve nihayet bu yılın Haziran sonuna kadar süre üç-dört kez **kısa aralıklarla** uzatılmıştır. Fakat şimdi Erdoğan'ın Obama ziyaretinden sonra, "Yeni" anayasanın referanduma götürülmesi tarihi neredeyse **1,5 yıl** ertelenerek Kasım 2014'e işaret edilmektedir.

Bu **yeni bir durum** demektir. Çünkü Mart 2014 de yerel seçimler, Ağustos 2014'te de Cumhurbaşkanı seçimi yapılacağına göre, bu durumda "yeni" anayasanın Kasım 2014 referanduma sunulması demek, Erdoğan'ın artık "Yeni" anayasada "**Başkanlık**" sistemine **yer vermemesi** demektir. "Yeni" anayasada "Başkanlık" sistemi zaten ABD yönetimi ile Erdoğan arasında geçmişte bir anlaşmazlığa neden olmuştu. Erdoğan kendisini ebedi olarak siyasal güvence altına almak için, ABD'nin karşı çıkmasına rağmen, Başkanlık sisteminde ısrar ediyordu. Bu ziyarette anlaşılan Erdoğan, bu konuda da efendisine itaat etmiş görünüyor.

Öte yanda bence bu durumda Erdoğan'ın PKK ile olan ortaklığı da (yani Barış dedikleri süreç te) artık riske girmiş bulunuyor. Çünkü eğer "yeni" Anayasal düzenleme 1,5 yıl ertelenirse, o zaman PKK'nin illaki anayasal düzenleme olmasını istediği talepleri de bu kadar uzayacak demektir. Bu durumda PKK, ne derece AKP iktidarına güvenecektir? Çünkü PKK, Oslo görüşmelerinde AKP'den bir kazık yemişti. AKP'nin ne denli sahtekar olduğu hesaba katılırsa, PKK'nin çok kısa zamanda AKP ile anlaşmayı bozabileceği kuvvetle muhtemeldir. Yani, henüz silah bırakmayan, tam tersine ordunun ve güvenlik güçlerin çekilmesiyle alan egemenlik pozisyonunu daha da güçlendiren PKK'nin intikamı çok acı olabilir. Fakat her zaman ki gibi, terörün kurbanı yine masum insanlarımız olacaktır.

Sonuç olarak Erdoğan'ın son ABD ziyareti; Reyhanlı'dan kaçmak, 19 Mayıs törenlerinden kaytarmak bakımından başarılıdır. Ama siyasi olarak iflas eden Suriye politikasını kurtarmak ve de cari açığı kapatmasına yardımcı olmasını beklediği; Barzani dostu, Maliki düşmanı Irak politikasında efendisine ters düşmesi bakımından dış politika bağlamında tamamen başarısızdır.

İç politika açısından ise Erdoğan, çok istediği ve kendi geleceğinin, siyasi kariyerinin garantisi olarak gördüğü "Başkanlık" sisteminden tamamen vaz geçmiş veya geçirilmiş görünüyor. Ayrıca "Yeni" anayasa referandumun 1,5 yıl gibi uzun bir süre sonra, özellikle 2014 Mart yerel seçimleri ve de Ağustos 2014 cumhurbaşkanı seçiminden sonraya ertelenmesi, "barış" sürecinin de altına dinamit konmuş sayılır.

Özetle bu siyasi koşullar altında Erdoğan'ı, çok zor ve hızlı inişli günlerin beklediğini, hiç çekinmeden iddia edebiliriz!

"Keser döner, sap döner; gün gelir, hesap döner!" demiş atalarımız!

AKP hükümeti ve Erdoğan bağlamında; galiba o günler, bugünler işte!

Mehmet ÇAĞIRICI

mehmet.cagirici@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [Güncel](#) [3]

Kaynak URL (19/04/2024 - 17:57 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/makale/bop-es-baskaninin-asil-baskan-ziyareti>

Bağlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/mehmet-cagirici>

[2] <mailto:mehmet.cagirici@politikadergisi.com>

[3] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/guncel>